

MINDSZENTI LAP

Megjelen minden vasárnap.

TARSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona Negyed évre . . . korona
Fél évre 2 korona Egyes példány ára 8 fillér.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyílttér garmond soronként 60 fillér.

Mindszent, 1912. július 28.

30. szám.

Tizennegyedik évfolyam.

Olcsó az emberélet.

Hajdanában, amikor még tartós békeről alig álmodtak az emberek, egy-egy emberélet erőszakos kioltása nem sok vizet zavart fel.

Kain és Ábel óta évszázadokon, évezredekben keresztül embertársak öldökléséből áll a történelem és az életpusztítás szinte végtelen sorozatába épp úgy beilleszkedett a nyílt háború, az alattomos rablás, gyilkolás réme, mint a kényuralmakkal visszaelő, kegyetlenül vérszomjas mézszárlási hajlama.

Amennyi tért szorított lassankint a civilizáció, ugyanakkora mértékben győzte le az emberélet ellen törő pusztítási vágyat. Távol ugyan attól, hogy az állandó világbéke eszméje a valóság stádiumába léphetne, a simító és simulékony diplomácia segítségével mégis elértünk már annyira, hogy jelentéktelen okok miatt nem rontanak egymásra a népek milliói s amit így a diplomácia a háborus vágyak fékentartásával végez, azt áldásosan kiegészítik a közrend éber őrei.

Az életbiztonság előbb nem sejtett módon megerősödött a törvények hatásos rendelkezései és azoknak nem kevésbé hathatós foganatosítása által.

Ezt az örvendetes tényt azonban megkeseríti azoknak az önmagukról megfelelőeknek vadsága, kik a magasfoku civilizációt megszegyenítő nagy számmal teszik még mindig túl magukat a közrend állította korlátokon. Mintha a nagy

szenvedélyek, a jogtalan eltulajdonítás törekvése, a dologtalan urhatnomság csábereje még mindig legyőzhetlenül uralnák azokat, kiknek a legkisebb alkalom is elég arra, hogy kiváltsák belőlük az állatot, az állati esztelen ösztönöket, olyan olcsó lett ismét az emberélet.

Az erkölcstelenség orgiáit üli s mellette az önfeláldozás emel magának dicső emléket. Furcsa vegyülete az emberi érzelmeknek, melyből leszűrődik a „ma” közléte.

A kulturkutató, aki keresi az erkölcsök megerősödésének és elfajulásának kulcsát, némelykor egészen különös felfedezésekhez jut.

Igy például egész kis kulturképet állíthatna össze abból, ami híreket az újságoknak egyetlen egy száma a napokban közölt. Ime: Dunakeszín 10 fillér különbözet miatt lelőttek egy kereskedőt, egy léha zenetanár kiveti az ablakon feleségét; egy az automobil-sportért rajongó gazdag fiatalember örült hajszálát az életével fizeti meg; Örkényen végül szegény tüzérkatonák esnek áldozatul egy új ágyu kipróbálási kísérleteinek. Mind furcsa találkozás a véletlennek, amelyből oly hiven tükröződnek vissza közérkölcseink.

Egy elzúllott munkás, kiről utólag kiderül, hogy régóta tolvaj, nyugodtan leterit egy „zsidó”-t, mert — véleménye szerint — tíz fillérrel becsapta. Egy kereskedő, ki tíz fillér miatt kiteszi magát a legnagyobb veszélynek. Egy sportbolond, ki a maga és mások életét koc-

káztatja, csak hogy passziójának hódolhasson. Végül a tüzérkatoná, aki vak kötelesség-teljesítéseért életével vagy legalább testi épségével fizet.

Egymás mellé állítva ezeket az alakokat és cselekedeteiket, a tanulság önmaga kínálkozik: a mi nevelési rendszerünkön még sok hiba tapad.

A tudomány, a képzettség elsajátítására helyezzük — helyesen — a fősúlyt, de ma már nem helyes, mellette elhanyagolják az erkölcsi nevelést, sőt maga a tudományos nevelésnek is legnagyobb hibája, hogy nem számol eléggé a gyakorlati étellel.

Szinte bűn, hogy oktatónk, de nem nevelünk. Ugy látszik, hogy a nevelés privilégiuma a magas- és középosztálynak. A nép fia elvégzi — legjobb esetben — négy elemi osztályát. Megtanul írni, olvasni, számolni; így eresztik el az életbe, hol lelki nevelésről legfeljebb a pap gondoskodhatik, s ő is csak igen hézagosan. Megtanulta ugyan a tizparancsolatból, hogy ölni nem szabad, de ez az életben egy rossz szó vagy tíz fillér miatt csakhamar elfelejti.

A léha urhatnomság, a modern közfelfogás büne, amit csak a rossz nevelés okoz.

A sport tulhajtása kész veszedelem, mely százszorosan elrontja azt, amit az egészséget fejlesztő, testet edző sport nyújt.

Szemben áll ezekkel a katonaság kitűnő nevelő hatása, mely a kötelesség

TÁRCA

FOGAT FOGÉRT.

Szép nap! Óh, szép vadásznapi!

Szent Hubert napja volt. Nincs erdő, mely e napon tele ne lenne emberekkel: letiporják a kerékpárosokat, összeütköznek a paraszt szekerrel, ebek törnek elő mindenfelől a felvert őzek, szarvasok nyomában.

1909. november 3-án Marsay-le-Vicomteban kora reggel Szent Hubert misét hallgattunk a pompásan feldíszített templomban, melynek falait szarvasagancsok, vadászati trofeumok és sárga-fehér drapériák, az uraság színei borították. Az eb, melyet bevitték a szentélybe, csöndesen viselte magát, a trombiták vidáman harsogtak a magas boltívek alatt. Künn az erdőben, a gyülekező helyen a szolgák fényesgombu új egyenruhákban vártak bennünket, kiket a felséges idő a legjobb hangulatba hozott.

Társaságunkban volt lord Bluddstone, ez a sajtós ember is. Mőfidelet gazdagnak tud-

ták őt és ez tetszett mindenkinek. Nem mintha valami fitogtatás lett volna a modorában, vagy rátartás a hangjában. Ellenkezően, lassan beszélt, lassan mozgott és misem árulta el rajta a különöset. De különös modora volt egész egyszerűen az első sorba helyezni magát mindenütt. . . Lord Bluddstone mintegy 40 éves lehetett, de legalább is ötvennek látszott.

Minden a legpompásabban ütött ki ezen a gyönyörű Szent Hubert napon. Alig negyedóra múlva hatalmas vadkant vertek fel az ebek; egy ideig ide-oda fordult, majd irányt választott s vadul törtetett előre, nyomában a kopó-falkával és az egész vadásztársasággal órák hosszáig erdőn-mezőn keresztül. Hirtelen emberi hangot és nevetést hallottam magam mögött.

— Hová száguldtok úgy, teringettét! Nem állnátok meg egy percre, mi?

Háttra fordultam. Az a hóbortos Jof volt. Örülten száguldozott utánunk a lova nyakára hajolva, kalapját fülig a fejére nyomva, sárral befecskendezett fehér nadrágban. Hozzávágattam, elmondta, hogy két vasúti vonatról leké-

sett, nem lehetett itt a gyülekező helyen és egy óra óta fut utánunk.

Geoffroy Jean Paul, kit kurtán csak Jofnak hívtunk, nagyon szép fiú volt, ki mindenféle kalandokra és örültségekre tékozló fáradtságát, egészségét és pénzét. Most valami vén apródnak látszott, de mindig sugár termetű, mosolygós, örült jókedvű, tetszett mindenkinek, különösen az asszonyoknak.

Mintha csak a barátságtalan Diana megátkozta volna ezt a frivol fiút, alig csatlakozott a társasághoz, mikor mi mindnyájan elmosódunk mellette. Megállottunk, hogy lélekzetet vegyünk és ekkor véletlenül a két ember közt találván magamat, míg a lovak izzadságban fürödve egy tisztáson fujtak, bemutattam őket egymásnak:

— Geoffroy Jean Paul ur — lord Bluddstone.

De hát mi? Valami ügyetlenséget követtem talán el? Jofnak a szempillája sem mozdult meg, meghajtotta magát s nyújtotta a kezét. A lord arca azonban elváltozott, még bizarrabb lett, még hidegebb, amint megszólalt:

Olcsó pénz!

Váltó-, kötvény-, jelzálog- és törlesztéses kölcsönöket mérsékelt kamattal mellett nyújt

A Mindszenti Takarékpénztár

önfeláldozó teljesítésére tanít. Szólhatnak a katonaság ellen bármit, felhozhatják ellene ezuttal még azt is, hogy hiszen a tiz fillér miatt öldöklő munkás is katona volt, azt az egyet tőle megtagadni nem lehet, hogy kitűnő nevelése nélkül, sokkal több lenne a büntény.

A rossz ember lelkületét ugyan a katonaság sem tudja megjavítani, mint nem gyógyította még a dunakeszi gyilkosét sem, ki melleleg megjegyve, rossz katona is volt, de a kötelességteljesítés a tisztelet-megadás szigorú tanításával sok mindent pótol a nép erkölcsében, amit a mai tanítási — és nem nevelési — rendszer elmulasztott.

Nem volna-e helyesebb a nevelést már akkor kezdeni, mikor még hajlékonyabb a lélek és fogékonyabb a jóra?

Gyorsan élünk.

A mai korban, mint a vaspályákon, az életpályákon is, gőzerővel történik minden. Gyorsan szeretünk élni. Gyorsan szerezni tudományt, rangot, hírnevet és gazdagságot. Gyorsan cseréljük ruháinkat, élvezeteinket és elveinket.

A fiu alig várja, hogy bajusza kiserkedjen, a leány hogy hosszú ruhája legyen és bálba vigyék. A mai gőzerővel haladó kor gazdag a vén gyermekekben — s miután az öregséggel második gyermekkorba siet, azért látunk ismét annyi felnőtt gyermeket is, kiknek minden tettét éretlenség jellemzi.

A tudományt is gőzerővel szerzik a mai világban, arról azonban megfeledeznek, hogy annak befogadására megfelelő fizikum szükséges.

A figyelmes szemlélő megrémül, ha észreveszi, hogy a test, az egészség rovására mennyit vétkeznek az emberek, csak hogy követhessék a kor jelszavát: gyorsan élni!

Igaz, hogy sokszor a szükség: a nyomasztó életviszonyok kényszerítene arra, hogy a test követelményeit figyelmen kívül hagyják. Am ennél is gyakrabban sok mindent el lehetne kerülni némi észszerűséggel, ami egészségünknek ártalmas.

Épp úgy, mint a becsületet, nem

szabad a pénzszerzés ördögének rabságába hajtani, az egészséget is emancipálni kellene tőle. Vannak emberek, kiket — bármi mohó is pénzszerzési vágyak — tisztességtelen cselekedetre nem lehetne rávenni, de kereseti, gazdagodási törekvéseikben nem ismerik azt a határt, mert testi szervezetük parancsolólag megszab.

Lótnak-futnak, nappallá változtatják éjjelüket, alig pihennek, kezdetleges betegségekre nem ügyelnek, csak gyorsan végeznek munkáikat, gyorsan keressenek, gyorsan éljenek. De vajjon élet-e az ilyen eszeveszett hajszá? S vajjon célhoz vezet-e? Nem kell-e a testnek összeroppannia, amikor a zseb megtelik, s nem-e épp a cél előtt roskadunk össze, természetes következményeként az oktalan életmódnak.

Értelme ennek legfeljebb az lehetne, hogy az utódok jóllétéről kívánunk gondoskodni a saját életünk árán. Am nincs jogunk arra, hogy az istenadta étellel ilyen könnyelmű játékot üzzünk; a családot kenyérkeresőjétől esetleg idő előtt megfoszszuk és sirját ássuk az egész család boldogságának, éppen csak az anyagi jóllét kedvéért.

A szükséges pihenés, a test gondozása épp oly kötelesség, mint az ernyedetlen munka, melyet csak jó egészséggel végezhetünk pontosan. Gyorsan élni elcsigázza szervezetünket, tönkresilányítja idegeinket, megfoszt idővel munkakedvünktől és végre — ha szervezetünk mégis elég ellenállóképességgel bír, hogy a hajszában össze nem tör — képtelenné tesz, hogy az életharchoz szükséges erőt kellőképpen kifejtessük.

Azért le kell hurrogni a kor hamis jelszavát: „Gyorsan élni!“ Élünk csak lassan, hogy tovább élhessünk.

— **A hat polgári.** Az új katonai törvényjavaslat szentesített s abban az önkéntesi jogot illetőleg a polgári iskolai tanulókat közelről érdeklő rendelkezés foglaltatik. Nevezetesen a 21. § 1) pontja felsorolja az önkéntesi joggal felruházott iskolafajokat s ennek folytatásaképpen kiemeli, hogy akik legkésőbb annak az évnek október hó 1-éig, amelyre besoroztatnak: elvégezték valamely állami vagy nyilvánossági joggal felruházott középiskolának (gimnázium, reáliskola, polgári iskola) hat osztályát mint rendes tanulók, joguk van az egyéves önkéntességre.

— Ah!... Valóban? Örülök, nagyon örülök, hogy láthatom Önt.

Ekkor felharsant a kürt és a társaság tovább indult... Még sokáig tartott a vadászat. Estére járt az idő, mikor megszűnt a hallali.

Majd az éj folyamán, mely e pompás Hubertus napot bezárta, még hajnali három óra körül is folyt a kastélyban a kártyázás. Gyorsan röpültek a percek, az órák is. Végre egyenként tűnedezni kezdtek a játékosok, csak négyen-ötten maradtunk bőszi játékosok, köztük a Jof és a lord.

Ez utóbbi nem szűnt meg egész éjszaka ellentmondani — bizonyosan szándékosan — a mi barátunk minden véleményének, minden szavának.

— Azok a haszontalan ostobák, kik vagyoniilag tönkre tették magukat... szaladt ki egy izben a Bluddstone száján.

— Az arcába vágom az asztalkendőmet dörmögte Jof.

— Maradj csendesesen, kérve-kértük őt halkan... Udvariasságból a házigazdánk iránt. Jof azonban egész testében reszketett.

Most meg már egész dühvel játszottak egymás ellen. Jof játszómárról játszómára vesztette el, azt a pár ezer frankot, mely roppant adósságai mellett szélnek eresztett vagyonának utolsó maradványait képezte.

— Végtere magukra maradtak, kártyával a kézben, egymással szemben.

— Uram, dupla vagy semmi! kiáltotta Jof magánkívül, üregeiből kidült szemekkel.

— Ugyan miért? felelte a lord. Én gazdag vagyok; ha vesztek, az semmi. Ha nyerek, nem lesz önnek többé semmije.

— És a milliomos mosolygott utálatos önhittséggel.

— Dupla vagy semmi! üvöltötte Jof... Különben!...

— Különben, mi? Fenyegetőzik, Geoffroy ur. Fenyegetőzés barátságos vadásztársak közt, Szent Hubert napján?... Nem... nem... Nézzé, játszunk csak kicsinyben.

Kilencszázhatvan arany van a bankban...

— Nos. Tartom.

Jof osztott.

— Kártyát?

Lord Bluddstone a kártyáira tekintett, aztán felállott.

— Nem tudom.

— És vajjon mikor tudja meg?

— Egy napon, uram! mikor nekem tetszeni fog.

— Ugy hát osztok magamnak!

— Amint tetszik. Ön nyerhet. Én azonban nem kérek több kártyát.

— Jó. Hát én is várok.

Egy fadóbozt hoztak be, abba tették a kiosztott és még fennmaradt kártyákat külön-külön becsomagolva és lepecsételve. A dobozt is bezárták és hasonlóképp lepecsételték. Jof zöldült-kékült. Lord Bluddstone ellenben egész könnyösen szivarra gyújtott. Nagyon elégedettnek látszott.

1911 okt. 15-én, két évvel később sürgőnyt kapott Írországból: „Igen vagy nem, akar-e

Azonban egy erre a célra szervezett bizottság előtt egy felvételi vizsgát tesznek le. A polgári iskola hat osztályát elvégzett tanulók tehát, ha mint rendes és nem magántanulók végzik el az iskolát, lehetnek önkéntesek. A hét osztályú polgári iskolákat végzett ifjak pedig, mely iskola a jövő tanévtől országosan szerveztetik, minden további vizsgázás nélkül lehetnek majd önkéntesek.

Ujdonságok.

— **Az ideai sorozás.** A közös hadsereg rendeleti közlönye legutóbbi száma az 1912. évi augusztus 12-én megkezdődő sorozásra nézve tartalmaz fontosabb rendeletet, amelyek a közönséget is érdeklik közelebbről. Itt adjuk: Az állandó sorozóbizottságnak az állításkötelesekkel szemben már a fősorozás előtt is az új véderőtörvény szerint kell eljárniok. Tekintettel az ideai fősorozás késő kezdetére, a besorozottak beosztása nyomban a sorozásnál történik és nekik a behívójegyet, valamint az összes besorozottaknak az ajánlati lapot a sorozó helyen kézbesítik. A fősorozásról elmaradt állításkötelesek mentül előbb, de legkésőbb f. é. nov. 15-ig utóállításhoz idéztetnek be. Az állományba-vétel és bevonulás napja az egyéves önkéntesekre nézve október 10; a többi besorozottakra nézve október 15; a haditengerészekre nézve a bevonulási idő november 15 és 25-iki. Ugyanaz érvényes a többi ujoncokra is, kivéve azokat, akik közvetlenül a póttartalékba osztattak be.

— **A mindszeinti koleráról** vezércikket várhatna olvasóközönségünk. S talán jogosan. Mert legnagyobb kincsünk lévén egészségünk, ha az veszedelemben forog, megérdemli, hogy vele terjedelmesebben foglalkozzunk. Am ezuttal röviden végezhetünk vele, miután arról győződünk meg, hogy nem igen volna kinek írni róla. T. i. közönségünk oly egészséges gondolkodásának mutatta magát, a helyzet komolyságát annyira átérzi, hogy csaknem cél nélküli volna — a történetek után — kitanításához fogni. Amint megállapították a budapesti bakteriologiai vizsgálat útján, hogy a közönségünkben e hó 22-én elhunyt Karkas Sándort ázsiai kolera ölte meg, a hatóság azonnal megtette a legszigorúbb óvintézkedéseket minden irányban, hogy megakadályozza a fekete rém továbbterjedését. Dr Szóbeli Lipót járásorvos, aki három hét óta a szabadságon levő Dr Pity Sándor távollétében mint helyettes községi orvos is működött, s aki Karkas baját, mint kolera-gyanusát kezelte az első pillanat óta, ember-

kártyát? Válasz sürgős, Geoffroy Jean Paul.

Lord Bluddstone ezt sürgönyözte: Megyek.

A ládát a Café de Parisba vitték egy külön szobába és felnyitották három tanu jelenlétében, kik közt én is ott voltam. Egy láztól reszkető piszkos alak volt jelen a jelenetnél. Jof volt, ki időközben a legnagyobb nyomorba jutott.

— Kártyát?

— Egyet.

Lord Bluddstone felvette, megnézte a kártyát és mosolygott: négyes volt. Ledobta:

— Kilenc! nyerem, uram!

Másnap tizenegy órakor a szerencsétlen Jof főbe lőtte magát.

Egy felháborodott urinő elmondta a lordnak, amint Londonba visszatért, minő borzalommal töltötte őt ez az eset.

— De édesem, felelte neki a lord szeliden, képzelje el, hogy 1892-ben nőül akartam venni egy nagyon szép énekesnőt, ki aztán hirtelen eltűnt Londonból...

— Nos?

— Épen ezzel a Geoffroyval, ki akkor egy ellenállhatatlan pompás párisi volt... Lehetett ezt túrni?

— Oh!... És a szegény fiu ismerte önt akkor?

— Nem. De én ismertem őt. Nagyon jól ez emlékező tehetségem. Ugy, hát megérti ön?

— Fi!

De Bluddstone édes keveset törődött a mások véleményével.

fölötti munkát végzett e héten. Hűségese támogatóra talált Dr. Dósa István h. főszolgabíró személyében, aki a helyzet komolyságához hiven, a törvényben előírt összes óvintézkedések megtételét rendelte el, s falragaszokon felhívást intézett a néphez, melyben kimerítően tájékoztatta a lakosságot, mikép lehet a veszedelmet csirájában elfojtani. Lakosságunk elismerést érdemlő engedelmességgel fogott hozzá a veszedelem elhárításához, míg az előjáróság tagjai naponta megjelennek minden házban, hogy a rendelet végrehajtását ellenőrizzék. Ennek a nagy elővigyázatnak tulajdonítható, hogy a múlt hétfőn elhunyt Karkason kívül egy koleragyanus betegünk volt: Gyovay Jakabné, tanyai gazda felesége, aki azonban már túl van a veszedelemen. A hatóság további intézkedéseig tartunk be pontosan ezután is az óvintézkedéseket, mert csak így remélhető a fekete rém teljes legyőzése.

— **Bírósági tárgyalások elhalasztása.**

Dr. Dósa István h. főszolgabíró átiratban értesítette Pákozdy István szentesi vezető kir. járásbíró, hogy a kiűtött ragályos és fertőző betegségekre tekintettel, a mindszentiekre vonatkozólag törvényszünetet rendeljen el. Szükséges ez nemcsak a mindszentiek szempontjából, de a szentesiekéből is, akik így nem lesznek örökös izgalomnak kitéve. Ugyancsak értesítette a község lakosságát arról is, hogy a pénteken megtartott szentesi bucsun nem lehet résztvennie. Végül átiratban értesítette a kerületi parancsnokságokat a kolera felléptéről, aminek a legnagyobb valószínűség szerint az lesz a következménye, hogy legalább a mindszentieket a gyakorlat alól felmentik ez évben.

— **Tanítói áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Orbán Béla szegvári áll. iskolai tanítót saját kérelmére a máramaros-szigeti tanítóképző-intézethez gyakorló iskolai tanítónak áthelyezte.

— **Hazaszálló hamvak.** A mi községünkben is az elmúlt pár év alatt tömeges kivándorlás történt, jó hírű iparosok, törekvő nap-számok vitorláztak át Amerikába, hogy vagyont gyűjtsenek s öregségükre kényelmes megélhetést biztosíthassanak. A kivándorlást ellenzők a nemzetköziség jelszava alatt világgá kiáltják, hogy ezek az emberek Magyarországra elvesztek tekinthetők, mert azok többé vissza nem kerülnek. Egy a közelmúltban megtörtént eset fényesen rácafol erre a híresztelésre s beigazolja azt, hogy hiába szakadnak ki közülünk a szükség nyomása alatt egyesek Amerikába, a vér mégsem válik mindig vízzé s ég még a lelkekben valami el nem emészthető tűz, amely ha lángjával idegen földön emészthető is el, legalább hunyó hamvában visszakivánczik a mi szegény magyar földünkre. Ezért teljesíti most egy Amerikában elhunyt festő-művésznek végső akaratát egy misszionárius lelkész. A festőművésznek az volt a végső kívánsága, hogyha meghal, ne temessék el amerikai földbe. Érzí, hogy ott nem tudna nyugodni. Hamvasztassa el s a hamvait holta után szállíttassa Kolozsvárra, hogy az ottani temetőbe földeltesse el a szülei sírja mellett. A megható végső kívánságnak tesz most eleget a misszionárius esperes lelkész, s az elhamvasztott hamvakat hazaszállíttatja Kolozsvárra.

— **Csongrád rendezett tanácsu városága.** Csongrád község képviselőtestülete, mint azt megirtuk, a belügyminiszterhez kérelemmel fordult, a rendezett tanács felállítására iránt. A belügyminiszter bekérte Csongrádtól a rendezett tanács próbaköltségvetését annak megállapítása végett, hogy a város rendelkezik-e kellő anyagi erővel a rendezett tanács felállítására. A próbaköltségvetést a képviselőtestületi közgyűlés elkészítette és megállapította, hogy a rendezett tanács 40.000 korona költségtöbblettel járna Csongrádra nézve. Ludrovai Tóth István képviselőtestületi tag a költségvetés ellen felelősséggel élt, mert számítása szerint a többlet 80.000 korona volna. Szerinte tehát csak akkor lehet kérni a rendezett tanácsu várossá való átalakulást, ha az állam nagyobb segínyt biztosít, mert Csongrád község közönsége külön-

ben ki lesz téve annak, hogy a mostani 135 percentes pótdó helyett 160 percentes pótdóval se tudná fedezni kiadásait.

— **Hamis-e a hamisnak tartott 20 filléres?** A 20 filléres nickel pénzdarabok között az utóbbi időben igen sok van forgalomban az 1907. és 1908. évszámokkal. Az ez években vert pénzdarabok a más évektől eltérőleg vastagabbak, élesebb rajzuak, a felirásos oldalon a buzakoszoru két levele csaknem a betűk alá huzódik, sőt az „I” és „E” betűkig elérnek, holott a többi évfolyambeli pénzdaraboknál ezek sokkal rövidebbek. A pénz máskülönbben kifogástalan, s teljesen alkalmas arra hogy azt bárki gyanútlanul elfogadja. Mindazonáltal kialakult hiedelem, hogy az ilyen 20 filléres: mind hamis. Végre a napokban aztán a postahivatal kérdést intézett a körmöcbányai pénzverdéhez, ahonnan azt válaszolták, hogy a beküldött, fent leírt pénzdarab nem hamis. A különbség azért van, mert abban az esztendőben új présekkel és mintákkal dolgoztak s a parányi eltérés szándékos ténye a pénzverdének.

— **Szerencsétlenség takarítás közben.**

Drabant Ferencné szül. Csatornai Anna szegvári lakos — mint tudósítónk jelenti — e hó 22-én, mikor a szoba takarításával volt elfoglalva, hirtelen megszedült és oly szerencsétlenül bukott le az alá helyezett székről, hogy lágyékát a szék egyik lába keresztül szurta. A szegény asszonyhoz rögtön orvost hívtak, de az nem bírván elállítani a vérzést, beszállították Szentesre, a vármegyei kórházba. Állapota életveszélyes.

— **Áldásos eső** áztatta meg községünk határát e héten, épen idejében. Ujra éledt tőle minden kapásvetemény, különösen a kukorica. Most már bizhatunk, hogy lesz amivel meghizlalja a szegény ember malackáját. Ez okon emelkedett e hét végére a sertések ára, holott egy hét előtt majdnem ingyen sem kellett volna.

— **Drágább a korpa, mint a buza.**

Visszas gabonaárak vannak most vidékünkön. Korpának megadnak mázsájáért 22 mondd huszonkettő koronát, holott nem ér 15-öt sem. A buzáért ugyanakkor kap a korpa vevője 21 mondd huszonegy koronát, árpájáért 19 koronát s nem jut eszébe, hogy korpa helyett akár tiszta buzát öröltetne a jószágjának, mert ekkor kétszer olyan jól jönne ki. Ha a közönség ilyen korlátolt módon gondolkodik, nem csuda ha mások az ő zsirján dolog nélkül könnyű élethez jutnak.

— **A piactéri ártézi kut** kimosása óta már két hete, hogy ideiglenes csövön ontja a vizét. Egy jóképű bácsi strázsálja, hogy visszaélés ne történhessen az ideiglenes csövel. Nem irigyeljük a csekély napi keresetet, de kérjük: nem-e kerülne kevesebbe, ha egy mester a vizet egy napi munkával rendes helyére vezetné.

— **A podgyászért is fizetni kell.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága felhívja az utazóközönség figyelmét arra a körülményre, hogy a személykocsikba a törvényerejű vasuti üzletszabály 22. §-a értelmében csak annyi podgyászt szabad bevinni, amennyi a saját ülőhelye alatt és fölött elhelyezhető. Az ülőhelyeken, de különösen a kocsik folyosóján podgyászt elhelyezni tilos. E tilalmak valamennyi kocsiosztályra egyaránt fennállanak és a személyvonat III. osztályu utasaira nézve csak annyiban tétetik kivétel, hogy ezek szerszámokat, tarisznyákat zsákokban és átalvetőkben hordott terheket és hasonló oly tárgyakat is vihettek magukkal, melyeket a gyalogjárók magukkal szoktak hordani. Ha azonban e tilalom dacára a kocsik folyosóin, vagy az ülőhelyeken podgyász helyeztetnék el, azért a rendes podgyászviteldijak 1 korona pótteléttekkel felemelve fognak beszédetni s amennyiben erre mód és idő van, az illető podgyászdarab a podgyászkocsiba fog átvitetni.

— **Villamosság az idegrendszer életetője.** Ezt a tételt tudományos kísérletek, világhírű orvosi szakmunkák bebizonyították. A nagy közönség rétegeiben is mindinkább tért hódít a villamosság rendkívüli gyógyerejének

igénybevétele. Most meg pláne megismerheti mindenki könnyen, mert lapunk olvasóinak egy 80 oldalas fényesen kiállított könyvet a villamos gyógymódról teljesen díjtalanul küldenek, ha azt egy levelezőlapon kérik. Nők részére külön könyv is van. Érdeklődők irjanak az „Elektro Vitalizer” orvosi rendelő intézetnek, Budapest, VI., Teréz-körút 7. I. em. 50.

— **Járványbizottságok alakítása.** A kolera-vizsgáló állomás értesítésének kézhezvétele után községünkben nyomban megalakult a járvány-bizottság, melynek tagjai: Dr. Dósa István h. főszolgabíró, elnök, a községi jegyzők, orvosok, lelkészek s gyógyszerészen kívül Muszil Vilmos, Wimmer Károly, Keresztes Áron, Kardos István, Baksay Illés és Bozó Balázs lettek. Azért közöljük e névsort, hogyha — ne adj’ Isten — mégis valami újabb megbetegedés fordulna elő, a közönség tudja, hogy kihez kell és lehet jelentést tenni vagy kérelemmel fordulni.

— **Element a mozi.** Tepli Nándor mozgófényképszínháza, mely közel két hétig tartózkodott községünkben, s a nyújtott szép és változatos műsoru előadásokért megnyerte közönségünk rokonszenvét, a közbejött kolera-eset miatt tegnap eltávozott községünkben. Sajnáljunk a mozi eltávozását, mert a tulajdonképeni slágerek csak most kerültek volna előadásra. Ugy halljuk, a Tepli-mozi október végén ismét eljön hozzánk s majd akkor módunkban lesz a beszélő és zenélő képeket is meglátni.

— **Pályázat amatőr-fényképekre.** A „Háztartás” Kürthy Emilné népszerű gazdaszszonyi lapja pályázatot hirdet olyan amatőr-fotografiákra, melyek tárgya a háztartás körébe tartozik. A kertészet, baromfitenyésztés, konyha stb. keretében lejátszódó tipikus jelenetek, megörökítésre érdemes háztartási tárgyak, foglalkozások, valamint elterjedésre méltó tenyészállatok képei a legkivánatosabbak. A pályázatra szánt fotografiák 1912. szeptember 10-ig a „Háztartás” kiadóhivatalába küldendők. Az eredményt a „Háztartás” okt. 10-iki számában teszik közzé, s a három legsikerültebb fotográfia értékes díjakat nyer. A „Háztartás” előfizetési díja 1/4 évre 3 korona. A kiadóhivatal (Budapest, VI., Eötvös-utca 36.) kívánatra bárkinek szívesen küld mutatványszámokat.

— **Tartalmazhat-e az áruminta írásbeli közleményt?** Kereskedőink egy része az áruminta küldeményben rendszerint és hibásan üzleti levelet helyez el, nem ismerve a posta üzleti szabályzatát, amely szerint az írásbeli közleménnyel ellátott árumintaküldemény jövedéki kihágást képez. A jövedéki kihágás miatt kifogásolt árumintaküldemény a továbbiában fennakadást szenved és eltekintve a feladóra kirótt 2 korona birságtól és a levél díjától, már magának az árumintának visszaküldése is a fél érdekére hátrányos lehet és az ügylet esetleges megkötését is veszélyezteti. Levél vagy írásbeli közlemény tehát nem küldhető árumintában, mert ezzel az állam jövedéki bevétele csorbulna. Az áruminta természeté és hivatása mégis megkívánja, hogy benne bizonyos feljegyzések engedjessenek meg. A posta üzleti szabályzata, tekintettel az áruminta fontos szerepére, megengedi, hogy az áruminta kézzel írva tartalmazhatja a feladó nevét és társadalmi állását, a címzett nevét és lakását, a gyár vagy kereskedő jegyét, folyó számokat továbbá megjegyzéseket, melyek az árákra, sulyra, mértékre, kiterjedésre, készletre, az áru származására és természetének meghatározására vonatkoznak. A posta tehát megengedi mindazokat a megjegyzéseket, melyek úgy az állam, mint a kereskedők érdekeit kielégítik.

Házeladás. Vida János szabónak a 235. számú háza **szabadkézből jutányos áron eladó.** Tudakozódhatni lehet ugyanott.

Modern ruggyantabélyegzőket legolcsóbban készít Horváth A., Mindszent.

Legszebb ujdonság!

BETÜS ARANYGYŰRŰK
Mindszinten csakis
Gyovay István
órás és ékszerésznél kaphatók.

Nagy raktár: arany-, ezüst- és faliórákból.
Ékszerek legolcsóbb beszerzési forrása!
Javitások **jutányos áron** és **jótállás**
mellett a leggyorsabban eszközöltetnek.
Szíves pártfogást kér
Gyovay István, órás és ékszerész.

Szalonnát,
zsírt és friss sertéshúst

mindenkor
a legolcsóbb
napj árban
csakis

Kardos István hentesnél
lehet
vásárolni!
Pallavicini-tér 7-ik szám.

Nyomdász tanuló
heti fizetéssel vagy teljes ellátással felvétetik
Horváth Antal könyv- és műnyomdájában

Nagy raktár! Modern gépek!

Gőzcséplőgarnitúrák

magánjáró és nem magánjáró
garnitúrák gyárilag javítottak

4, 6, 8 és 10 HP. Hoffher,
Magyar Állam, Shuttleworth stb.

alig használt gégek, továbbá
magános 4, 6, 8 és 10 HP. különféle gyárt-
mányu magánjáró és huzatos lokomobilok.

Kellemes részletfizetés mellett
kaphatók

Friedrich Testvérek
gépgyárában Temesvár.

Azonnal üzembe vehető!

Legnemeszebbmenő jótállás!

Tudja-e már?
hogy kitünő zamatu
tisztán kezelt
jó fajborok
legolcsóbban
Vig Dánielnél kaphatók

Horváth Antal könyv- és műnyomdája, Mindszent.
Telefon-számunk: 9.

Új módszer!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves
tudomására hozni, hogy Mindszinten, a Piac-
téren (ö.zv. Bárdos Flóriáné házában) levő
óra- és ékszer-üzletemet

külföldi mintára rendeztem be, s úgy az óra-,
mint az ékszer-javítását **24 óra alatt** jótállás
mellett készítem el.

Állandóan nagy raktár: **függő és gyűrűkben,**
zseb- és faliórákban, nyakláncok-
ban és minden e szakmába vágó árukban.

Midőn ezen ujításra hívom fel a nagyérdemű
közönség figyelmét, kérem szíves pártfogásukat

Gottlieb Bertalan
órás és ékszerész.

A tiszántuli járás főszolgabírájától.

2811/1912. szám.

Pályázati hirdetmény.

Csongrádvármegye tiszántuli járásá-
hoz tartozó **Szegvár** községben üre-
sedésben levő **községi második orvosi**
állásra, melynek javadalma évi 1400
korona és 400 korona lakáspénz, pályá-
zatot hirdetek és felhívom mindazokat,
akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy
az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 7. §-ában
körülrít képesítéseiket és eddigi alkal-
maztatásukat igazoló okmányaikkal fel-
szerelt pályázati kérvényüket hozzám **folyó**
évi augusztus hó 31-ig bezárólag nyujt-
sák be.

A választás megejtése iránt a pályá-
zati kérvények beérkezése után fogok in-
tézkedni.

Mindszent, 1912. július 16.

Dr. DÓSA
h. főszolgabíró.

Strausz és Basch
fakereskedők és építkezési vállalkozók

Ajánlják dusan felszerelt
raktárukat mindennemű
épület, asztalos és bognár-
árúkbán. Tüzifa és porosz
szén nagyban és kicsiny-
beni árusítása. „Bohn“-féle
tetőcserép és Eternit tetőle-
mez kizárólagos árusítása.

Kistelek, a Pignitzky-malom mellett.

Schvaroz József és Társa

Alapítási év 1884. **Budapest** VÁCI-KÖRUT 53.

Szabadalmazott Ventzki gőztakarmány-füllesztő

65, 100, 160, 300 és 620 liter ürtartalom.

Fülleszt 40—60 perc alatt!

Fülleszt 40—60 perc alatt!

Hordozható pálinkafőző üstök

100—400 liter ürtartalom.

AZ ÚJ SZESZADÓTÖRVÉNY ELŐÍRÁSAI SZERINT.

Angol marha- és lónyirógépek és ollók!

A már világhírű Kolozsvári (Heinrich)

Szent László fertőtlenítő
Pipere-Szappan

kincset ér a háznál. Biztosan megóv min-
den ragályos betegségtől és amellet remek
illatával kiváló bőrfinomító anyaga foly-
tán elsőrangú kosmetikai cikk.

Kapható mindenütt!!

Ára 70 fillér.